

**Vocație de pedagog: conferențiarul
universitar Jeni Nastas la 60 de ani
Teaching vocation. Associate
professor Jeni NASTAS at 60 years old**

**Valentina Ursu, doctor în istorie,
conferențiar universitar,
șefa Catedrei de geografie și
patrimoniul cultural,
Facultatea de Istorie și Geografie,
UPS „Ion Creangă”, Chișinău,
Moldova**

Jeni Nastas s-a născut la 7 octombrie 1957 în satul Văleni, raionul Vulcănești, în familia lui Serafim și a Ecaterinei Nastas, o familie de buni gospodari de prin părțile locului. Își face studiile medii la școala din localitatea de baștină. În anul 1973 devine student la Institutul Pedagogic de Stat „Ion

Creangă” din Chișinău, specialitatea Istorie și pedagogie, pe care o absolvă în anul 1978.

Începe activitatea profesională în calitate de profesor de istorie și inspector pentru problemele minorilor în sectorul Buiucani din orașul Chișinău. În anul 1986 este angajat în calitate de laborant superior la Catedra de teorie și metodică a muncii educative (șeful catedrei – Nicolae Cernomaz), catedră ce a activat în cadrul Facultății de Istorie și Pedagogie a Institutului Pedagogic „Ion Creangă”, dar care oferă cursuri studenților de la toate facultățile. La catedră, colaborează cu Nicolae Ciornomaz, Eudochia Șveț, Aurelia Pospai, Ala Bondarenco, Leonida Coșciug, Liudmila Rogalencova, Lilia Bineova, Valentina Ursu, Valentina Samoilenko, Lilia Pogolșa, Ala Nauc, Anna Bolucencova etc.

Înzestrat cu aptitudini deosebite, Jeni Nastas a hotărât să îmbrățișeze profesia de pedagog, rămânându-i devotat acesteia toată viața. Din primii ani de activitate didactică s-a manifestat ca un profesor energic, insistent, binevoitor.

Interesul pe care l-a manifestat pentru procesul educațional l-a făcut să-și continue studiile la aspirantura Academiei de Științe Pedagogice din Moscova, cercetând tema „Umanizarea relațiilor profesor-elev în procesul instructiv-educativ” (conducător științific – B. Vulfov). După absolvirea, în anul 1992, a studiilor și susținerea cu succes a

tezei de candidat (doctor) în științe pedagogice, revine la Alma Mater.

Procesele de trezire a conștiinței naționale și a interesului față de istoria, obiceiurile și tradițiile poporului nostru au avut ca urmare crearea Catedrei de etnopedagogie și educație (ulterior – Catedra de etnografie și istoria culturii), la care domnul J. Nastas este desemnat inițial în calitate de lector, iar ulterior – de lector superior și conferențiar universitar. În anul 1994 este numit în funcția de șef al acestei catedre, iar în anul 1995 este ales prin concurs în funcția de șef al Catedrei de etnografie și istoria culturii, ulterior redenumită Catedra de etnologie și geografie, funcție pe care a deținut-o până în anul 2006.

Domnul J. Nastas a elaborat programe analitice, materiale didactice la numeroase discipline predate în procesul pregătirii studenților de la mai multe specialități la ciclul I (licență): „Istorie și etnografie”, „Istorie și istoria culturii”, „Etnologie”, „Istorie și educație moral-spirituală”, „Istorie și limbă engleză”, „Istorie și educație civică”, „Istorie și geografie”, „Geografie și istorie”,

„Educație civică și istorie” etc. Predă cursurile „Etnologia continentelor”, „Istoria gândirii etnologice”, „Metodologia educației”, „Democrație: teorie și practică”, „Conflictologie”, „Geografia conflictelor”, „Conflictele politice”, „Orientarea școlară și ghidarea în carieră a elevilor”, „Managementul grupului școlar” etc. Elaborează și ține cursuri la specialitățile „Patrimoniu istoric și turism cultural”, „Didactica educației civice”, „Didactica disciplinelor istorice” de la ciclul II (masterat). Sprijină eforturile catedrei în desfășurarea stagiilor de formare continuă și de recalificare a profesorilor de educație civică.

Pe tot parcursul perioadei de activitate pedagogică, este antrenat în procesul de valorificare a diverselor aspecte ale culturii materiale și spirituale a poporului nostru. Participă la mai multe întruniri, conferințe, mese rotunde, dezbateri în probleme de educație, obiceiuri și tradiții populare.

Trebuie menționate calitățile Dlui J. Nastas de bun organizator, care s-au manifestat în multe acțiuni culturale și educaționale desfășurate de Catedra de etnologie și geografie în Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” și în afara ei. În acest context, remarcăm organizarea celei de-a IX-a ediții a Sărbătorii Sarmalelor și Plăcintelor, cunoscută în toată republica, ce s-a bucurat de o largă popularitate printre studenții întregii universități.

A participat activ în organizarea sezătorilor „În seara Sf. Andrei”, a sărbătorilor de Crăciun și de Anul Nou „Să-trăiți, să-înfloriți”, a Balului Bobocilor, a concursului „Tinerete, vise, cutezanță”, a conferinței științifice internaționale „Noile paradigme în cercetarea și predarea istoriei în mileniul III” etc.

A dirijat procesul de elaborare și susținere a numeroase teze de licență și de master. Unul din subiectele cercetate împreună cu studenții a fost istoria localităților Republicii Moldova. Prezintă interes lucrările elaborate sub îndrumarea dlui J. Nastas de către Seinic Valeriu, „Istoria localității Lipcani”; Vetrilă Mariana, „Istoria Satului Ghiduleni, Orhei”; Juncă Viorica,

„Satul Răciula și specificul sărbătorilor de iarnă”; Moroșanu Aliona, „Satul Cubolta. Istorie și personalități”; Creciu Aliona, „Crihana Veche. Istorie și etnografie”; Zgureanu Ecaterina, „Istoria satului Biești”; Moroșan Vitalie, „Satul Cubolta. Trilogia vieții”; Buga Adriana, „Cornești – file din istorie”; Mîndrescu Diana, „Istoria localității Cojușna”; Begu Elena, „Istoria satului Trușeni”; Sochircă Simona, „Istoria satului Răduleni Vechi”; Gorodețchi Alina, „Istoria satului Caracușeni Vechi”; Moraru Alina, „Istoria satului Mîndîc”; Frimu Lilia, „Istoria satului Zubrești”; Moșneguțu Vlad, „Istoria satului Prajila”; Sîrbu Olga, „Istoria localității Secăreni”; Garabajiu Ana, „Istoria localității Gheltovo, raionul Orhei”; Surdu Ion, „Istoria satului Șerpeni”; Chihai Elena, „Istoria satului Capaclia”; Cornițel Inga, „Satul Volintiri – file de istorie”; Petcu Nadejda, „Istoria satului Hârtopul Mic”; Spinei Lilia, „Istoria localității Călărași”; Carablut Dumitru, „Istoria localității Crocmaz”; Însurățelu Zina, „File din istoria localității Măcărești” etc.

Un alt subiect cercetat cu multă grijă de către licențiații dlui J. Nastas a fost obiceiurile și tradițiile populare românești și ale altor popoare. Remarcăm câteva teze susținute cu succes în Comisiile de Stat de către studenții de la specialitățile Istorie și etnografie, Etnologie, Istorie și educație civică etc.: Stempovschi Tatiana, „Tendințe de evoluție a obiceiurilor agrare”; Țăranu Mihai, „Obiceiuri privind pâinea și grâul la români”; Ciupac

Diana, „Aspecte din medicina tradițională românească”; Baroncea Lucia, „Amenajarea estetică a spațiului țărănesc tradițional de locuit la români”; Matei Svetlana, „Broderiile naționale moldovenești”; Bogățchi Marina, „Viața familială la japonezi”; Ciloci Aliona, „Mode și veșminte din trecut”; Bordeniuc Diana, „Meșteșugurile populare, factor de menținere a continuității și imaginii etnice prin prisma olăritului”; Mura Marina, „Structura nunții tradiționale din Basarabia (sf. sec. al XIX-lea – mijlocul sec. al XX-lea)”; Calistru Diana, „Descântecul în spațiul românesc – aspecte istorice și teoretico-conceptuale” etc.

Sunt îmbucurătoare succesele obținute de absolvenții programelor de studii *Educația civică și Educație civică și istorie*, care au fost îndrumați de către conferențiarul universitar J. Nastas, printre care îi menționăm pe următorii: Palamarcu Alexandru, „Istoria conflictelor și metodologia soluționării lor”; Obreja Veronica, „Probleme globale ale

umanității SIDA, trafic de ființe umane și probleme ecologice”; Pozdneacov Veronica, „Rolul educației civice în dezvoltarea competențelor de comunicare la elevi”; Vrancean Gheorghe, „Evoluția democrației în Republica Moldova (1989-2014)”; Arvat Vladimir, „Factorii psihopedagogici ai conflictelor la preadolescenți (studiu de caz, s. Voroteț, raionul Orhei)”; Zâmbreanu Irina, „Educația valorilor general-umane la elevii treptei gimnaziale prin prisma sărbătorilor de iarnă”; Samohvalova Eleonora, „Abuzul și violența în școala. Studiu de caz: Liceul Teoretic Larga, Briceni”; Stajolova Alexandra, „Formarea competențelor pentru prevenirea traficului de ființe umane. Studiu de caz: Liceul Teoretic „Minerva”, or. Chișinău, treapta gimnazială, disciplina Educația civică.

O nouă filă în activitatea pedagogică și de cercetare a dlui J. Nastas o reprezintă dirijarea tezelor de master la programele Patrimoniul istoric și turism cultural, Didactica educației civice, Didactica disciplinelor istorice. Comisiile de Stat au remarcat tezele susținute de Pintilie Ecaterina, „Patrimoniul natural și cultural al localității Văleni”; Șahrai Valentina, „Politica sovietică împotriva edificiilor de cult. Studiu de caz: Lăcașe de cult din raionul Călărași”; Verstivski Alexandru, „Politica sovietică împotriva monumentelor de artă religioasă. Studiu de caz: Lăcașe de cult din raionul Strășeni (1940-1989)”; Mostovoi Ecaterina, „Turismul

vitivinicol în Republica Moldova. Studiu de caz: S.A. *Mileștii Mici*”; Tereza Ion, „Turismul vitivinicol al Republicii Moldova. Studiu de caz: S.A. *Cricova*”; Tataru Aliona, „Monumente funerare militare – element al patrimoniului cultural. Studiu de caz: Cimitire militare românești din Republica Moldova”; Chitic Ana, „Dezvoltarea competenței de comunicare în soluționarea conflictelor în cadrul orelor de Educație civică”; Demian Nadejda, „Formarea cetățeniei active în contextul învățării centrate pe elev în cadrul orelor de Educație civică”; Vacari Galina, „Pregătirea pentru viața de familie – un deziderat al orei de Educație civică” etc.

Competențele profesionale ale dlui J. Nastas sunt valorificate în cadrul stagiilor de practică pedagogică, conducerii grupelor academice în calitate de tutore.

Dl J. Nastas îndeplinește cu multă dăruire atribuțiile de președinte al Comitetului Sindical al Facultății, președinte al Consiliului de Etică al Universității, membru al Consiliului Facultății și Senatului Universității etc. Este membru al Seminarului Științific de Profil 612.01 Etnologie din cadrul Institutului Patrimoniului Cultural al Academiei de Științe a Moldovei, participând la examinarea mai multor teze de doctor.

Pe parcursul întregii activități didactice, dl Nastas a pregătit un număr impresionant de discipoli, care își continuă cu râvnă și pietate activitatea pe drumul anevoios al pedagogiei.

Cu ocazia împlinirii frumoasei vârste de 60 de ani, colectivul Catedrei de geografie și patrimoniu cultural îi adresează dlui Jeni Nastas calde felicitări și urări de sănătate și bunăstare, realizări frumoase și bucuria împlinirii atât în activitatea profesională, cât și în familie! Noi succese soției Svetlana, feciorului Marin și fiicei Ionela-Loreta!

La multi ani, Domnule profesor!

Methodological approaches in professional development of physical training teachers in the conditions of postgraduate pedagogical education

Оксана Миколаївна Войтовська,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри освіти дорослих
факультету перепідготовки та
підвищення кваліфікації
НПУ імені М.П. Драгоманова,
Київ, Україна

Abstract

In the article the basic methodological approaches in the professional development of physical training teachers in the conditions of postgraduate teacher education are identified and scientifically justified. These approaches are: competence, axiological, cultural, systemic, active. In determining of methodological approaches features of professional development of physical training teachers in terms of postgraduate education